

Täysistunto

Torstai 20.4.2017 klo 16.00—19.45

2.4. Suullinen kysymys poliisien määrästä (Anders Adlercreutz r)

Suullinen kysymys SKT 55/2017 vp

Suullinen kyselytunti

Puhemies Maria Lohela: Seuraava kysymys, edustaja Adlercreutz.

Keskustelu

16.45 **Anders Adlercreutz r:** Arvoisa puhemies, ärade talman! Under förra regeringsperioden skrek oppositionen med sannfinländarna i spetsen i högan sky att antalet poliser absolut inte får sjunka. Nu tänker den sittande regeringen med samma sannfinländare drastiskt sänka antalet poliser.

Arvoisa puhemies! Vuonna 2004 poliisien määrän kipurajaksi määriteltiin 7 250 poliisia. Nyt sisäisen turvallisuuden selonteon valmistuttua tämä kipuraja on pudotettu 7 000:een. Mikäli valtiovarainministeriön asettamat alustavat kehykset puolestaan pannaan täytäntöön, on Suomessa 6 300 poliisia vuonna 20. Tämä määrä on aivan liian pieni toteuttamaan poliisille määrätty tehtävät. Kysynkin siksi vastaavalta ministeriltä: miksi Suomi tarvitsee vain yhden poliisin tuhatta kansalaista kohti, kun Ruotsissa määrä on kaksinkertainen?

16.46 **Sisäministeri Paula Risikko** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! On aivan totta, että meillä on jokaisella sektorilla niitä säästämisen paikkoja, mutta me olemme tässä hallituksessa kyllä sitä mieltä, että turvallisuus on ykkösasia, mitä me haluamme viedä eteenpäin. Se on myös sovittu painopistealueeksi nyt, kun lähestyy puoliväliriihi, ja siellä yhtenä teimana, nimenomaan painopistealueena, on turvallisuuden edistäminen. Ja se johtuu erittäin paljon myös niistä tapahtumista, mitkä meillä ovat tässä viime aikoina tapahtuneet meidän ympärillämme, lähelläkin on tapahtunut, jopa Tukholmassa ja niin edelleen — edustaja tietää, mitä tarkoitan. Turvallisuus on kaiken kaikkiaan meille ykkösasia, ja siihen tarvitaan myös tekijöitä. Kuinka paljon tarvitaan rajavartijoita, kuinka paljon tarvitaan poliiseja, kuinka paljon varataan ensi kehykseen — siitä me päätämme sitten ensi viikolla. Elikkä on tänä päivänä hieman liian aikaista puhua mistään luvuista, kun tätä katsotaan kokonaisuutena. Me tarvitsemme hyvin paljon erilaisia välineitä, me tarvitsemme niitä taloudellisia resursseja ja me tarvitsemme myös hyvää työnjakoa turvallisuusviranomaisten kesken.

Puhemies Maria Lohela: Pyydän niitä edustajia, jotka haluavat esittää tästä lisäkysymyksiä, ilmoittautumaan.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 40/2017 vp

16.48 **Anders Adlercreutz r** (vastauspuheenvuoro): Värderade talman! Redogörelsen för den inre säkerheten ger inte vid hand hur man kan garantera säkerheten genom att sänka antalet poliser. Redogörelsen nämner att polisverksamheten ska utvecklas genom bland annat prioriteringar och effektiviseringar. Med klarspråk betyder det, vad polisen ska låta bli att utreda. Detta stöder inte finländarnas trygghetskänsla.

Kysynkin siksi: miten hallitus aikoo varmistaa maan sisäisen turvallisuuden, jos tämä esitetty poliisien määrän merkittävä leikkaus pannaan täytäntöön, vai ollaanko tätä kehystä nyt arvioimassa uudelleen?

16.48 **Sisäministeri Paula Risikko** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kuten tuossa kerroin, tämä hallitus on ottanut painopistealueeksensa turvallisuuden edistämisen ja vahvistamisen. Suomi on yksi maailman turvallisimmista maista, mistä me voimme olla todella ylpeitä, mutta sen eteen pitää tehdä töitä koko ajan. Yksi on nimenomaan se, että meillä on turvallisuushenkilöitä riittävästi — että meillä on poliiseja, että meillä on rajavartijoita, että meillä on Tullissa väkeä, ja niin edelleen — ja että nimenomaan heidän yhteistyönsä pelaa ja että meillä myöskin työnjako pelaa hyvin. Tarkat luvut, mitä milläkin rahalla ja kuinka paljon meillä on rahaa käytettävissä, selviävät ensi viikon keskustelujen jälkeen.

16.49 **Wille Rydman kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Turvallisuuksympäristömme on todella muuttunut viimeisten vuosien aikana epävakampaan suuntaan, ja sisäisen ja ulkoisen turvallisuuden välinen raja on hämärtynyt. Tämä muutos pitää ottaa vakavasti, ja näin hallitus toki onkin tehnyt.

Yhtenä selvitettävänä kysymyksenä on ollut ulkomaisen maanomistuksen vaikutukset turvallisuuteen. Puolustusministeriön asettama työryhmä luovutti tänään selvityksen mahdollisuudesta rajoittaa ulkomaalaisten kiinteistökauppoja kokonaisturvallisuuden perusteella. Valtiolle voitaisiin antaa etuosto-oikeus sellaisten kiinteistökauppojen osalta, joilla on keskeistä vaikutusta kokonaisturvallisuuteen. Vallitsevassa turvallisuustilanteessa onkin välttämätöntä, että viranomaisillemme annetaan riittävät toimivaltuudet varmistaa kokonaisturvallisuuden kannalta merkittävien maa-alueiden kotimainen omistus. Asiaa koskevasta lainvalmistelusta tulee tehdä päätöksiä pian. Kysynkin puolustusministeri Niinistöltä: millaisella aikataululla ja prosessilla hallitus aikoo edistää ehdotetun lainsäädännön valmistelua?

16.50 **Puolustusministeri Jussi Niinistö** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Voi olla, että pääministeri Sipilä haluaa täydentää vastaustani, mutta jo tänään valtioneuvoston kanslian alivaltiosihteeri Timo Lankinen on nimetty johtamaan työryhmää, joka laatii nämä tarvittavat lakimuutosehdotukset hallituksen esitykseksi. Tarkoitus on saada kevätkaudella 2018 nämä esitykset valmiiksi ja sitten eduskunnan käsittelyyn lausuntokierroksen jälkeen ja sitten vuoden 2019 alusta voimaan.

16.51 **Mika Kari sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Arvoisa ministeri, sanoitte, että yksi tämän hallituksen erityisistä painopistealueista on turvallisuus. Kuitenkin teidän hallituksenne aikana poliisien määrä on laskenut, useita satoja poliisimiehiä ja -naisia on kentältä vähentynyt eri tehtävistä. Tämä kehitys on ollut jatkuvaa jo useamman

Pöytäkirjan asiakohta PTK 40/2017 vp

vuoden ja useamman hallituksen ajan. Olemme olleet liukumäessä, jossa poliisien määrä on tasaisesti vähentynyt vuosi vuodelta. Nyt sanoitte, että jätätte ensi viikkoon kuitenkin yksityiskohtien kertomisen, mutta haluan jo kysyä tässä vaiheessa, millä tavalla varmistetaan se, että poliisikoulutuksen määrän nostamisen yhteydessä syntyvät uudet poliisivirat menevät kentän tehtäviin eikä sinne tammipöytien taakse, missä jo edellisten poliisiuudistusten jälkeen on aivan riittävästi väkeä?

16.52 Sisäministeri Paula Risikko (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kyllä meillä tammipöydätkin on jouduttu poistamaan, koska on niin tiukka tilanne, mutta todetaan nyt ihan ensimmäisenä se, että esimerkiksi viime syksynä tämä hallitus teki lisärahoituksen täydentävässä budjetissa, ja saimme miljoonia rahaa lisää. Meillä olisi vuodenvaihteessa määräaikaista poliiseja jäänyt työttömäksi 200 henkilöä, ja me saimme lisärahoituksella jatkettua heidän työsuhdettaan, mikä oli erittäin tärkeä asia.

Kysymykseenne siitä, miten me saamme pidettyä nimenomaan sen kenttähenkilöstön: Juuri niin, se on se tavoite, että me pystymme pitämään siellä kentällä väen. Ei lisätä hallintoa, ei lisätä hallinnon portaita vaan pidetään nimenomaan se verkosto ja se henkilöstö nimenomaan turvallisuutta tuottamassa siellä ihmisten lähellä.

16.53 Reijo Hongisto ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Vuosina 2003—2007 RKP oli hallituksessa, taisi olla SDP:kin, ja poliisivirkoja vähennettiin 410 kappaletta. [Eduskunnasta: Oho!] Vuosina 2007—2011 SDP oli oppositiossa, poliisivirkoja lisättiin 285 kappaletta. Viime kaudella, siis vuosina 2011—2015 RKP ja SDP olivat jälleen hallitusvastuussa ja valtiovarainministerin salkku oli SDP:n hallussa. Poliisivirkoja vähennettiin jälleen 393 kappaletta, lakkautettiin liikkuva poliisi ja kaiken huipuksi nostettiin vielä poliisien eläkeikääkin. [Välihuutoja] Se hallitus teki valmiit leikkauslistat myös poliisivirkojen osalle vuodelle 2015. Jos nykyinen hallitus olisi toteuttanut edeltäjänsä suunnitelmia, olisi poliisivirkojen määrä vähentynyt jälleen. Arvoisa ministeri Risikko, kysyn teiltä: voitteko te nyt luvata, että tämä hallitus ei ainakaan enää nosta poliisien eläkeikää eikä myöskään vähennä poliisien määrää? [Välihuutoja]

16.54 Sisäministeri Paula Risikko (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Niin kuin kerroin, meillähän on tavoite nimenomaan se, että me pidämme poliisihenkilöiden määrän riittävänä ja nimenomaan sellaisena, että meidän ei tarvitse vähentää poliisihenkilöiden määrää. Se on tavoite.

Tässä puhuttiin nyt hyvin paljon siitä, mitä on tapahtunut eri vuosina ja eri aikakausina. Pitää nyt ottaa huomioon, että jokainen hallitus tekee päätöksiä senhetkisen tilanteen mukaan. Nyt turvallisuustilanne on muuttunut siitä, kaikista näistä aikaisemmista hallituksista. Voidaan sanoa, että jopa tämän hallituksen aikana, kahden vuoden aikana, on euroopalainen, globaali ja suomalainen turvallisuustilanne muuttunut. Siitä syystä tämä hallitus on ottanut turvallisuuden yhdeksi painopistealueeksi. Siellä tarvitaan rajavartioloita, tarvitaan poliisihenkilöitä, tarvitaan monia muita turvallisuushenkilöitä. Tämä kokonaisuus on meillä nyt käsitteillä, kun me mietimme tulevaa kahta vuotta, mutta joka päivä pitää varmistaa turvallisuutta.

16.55 Olli-Poika Parviainen vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Keskustelu poliisien määrästä ei mielestäni ole puolueiden välisen nokittelun vaan yhteisen

Pöytäkirjan asiakohta PTK 40/2017 vp

peiliin katsomisen paikka. Meillä on tästä asiasta kollektiivinen vastuu. Vaikka hallitus on nyt tehnyt satsauksia — onneksi, kiitos siitä — myös poliisin resursseihin, niin tällä menolla me kuitenkin löydämme lähivuosina itsemme uudelleen siitä tilanteesta, että poliisien määrä uhkaa vähentyä, ja ongelma on myös seuraavan hallituksen pöydällä, keitä ikänä meistä siellä sitten istuukaan.

Meidän täytyisi yhdessä löytää ratkaisut poliisin määrärahojen turvaamiseksi, mutta toisaalta meidän täytyisi miettiä myös sitä, miten poliisi on osa meidän yhteiskuntaamme. Nostaisin esiin sellaisen näkökulman, että poliiseiksi olisi hyvä saada myös lisää ihmisiä erilaisista etnisistä taustoista ja uskonnollisista taustoista. Tämä auttaisi lisäämään luottamusta poliisin toimintaan ja toisaalta poliisin ymmärrystä eri kulttuuritaustoista. Erityisesti nykyisessä maahanmuutto- ja pakolaistilanteesta tästä voisi olla hyötyä. Kysyisin sisäministeri Risikolta: oletteko harkinnut toimenpiteitä asiassa?

16.56 Sisäministeri Paula Risikko (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Nyt täytyy myöskin sellainen asia sanoa kehuna tälle hallitukselle, että tämä hallitus on nostanut koulutuspaikkamäärää, mikä on tietysti hyvä asia, että me pystymme varmistamaan reservin. Tällä hetkellä meillä esimerkiksi on poliisihenkilöitä ainoastaan 21 henkilöä työttömänä, eli meillä ei reserviä sillä tavalla ole, ja sen tähden me tarvitsemme näitä koulutusmääriä.

Tuohon, mitä kysytte tästä, miten me saisimme eritaustaisia henkilöitä, niin sehän on aivan ilmiselvää, mutta nyt pitää aina muistaa se, että me emme voi minkään etnisen taustan tai myöskään kotimaan mukaan tehdä kriteereitä pääsyvaatimuksiin, vaan kaikki ovat samalla viivalla, eli meillä on samat kriteerit kaikille. Tietysti me toivomme, että kaikilla poliiseilla on ymmärrystä erilaisista etnisistä taustoista ja myöskin ympäröivästä yhteiskunnasta, kun he auttavat erilaisen etnisen taustan omaavia henkilöitä. Eli sen osaamisen ja nimenomaan sen orientaation pitää olla tällainen monikulttuurinen, totta kai, mutta ainahan se on helpompaa, jos on itse erilaisesta taustasta tullut.

16.57 Päivi Räsänen kd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Onko hallitus huomioinut sitä, että teidän kaavailemanne alkoholilainsäädännön uudistus myös lisää poliisin työkuormaa? Terveiden ja hyvinvoinnin laitos on arvioinut, että alkoholin käyttö tulisi lisääntymään 6 prosentilla. Kun tiedämme, että 70 prosenttia kaikista poliisin työtehtävistä on alkoholisidonnaisia, sehän tarkoittaisi käytännössä sitä, että me tarvitsisimme jopa 300 henkilötyövuotta poliisiin lisää, mikäli tämä alkoholilaki tulee sellaiseksi, joksi sitä nyt on lausuntokierroksella olevassa versiossa kaavailtu. Miten tämä on huomioitu sisäministeriössä? [Eero Heinäluoma: Loistava kysymys!]

16.58 Sisäministeri Paula Risikko (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Jokaikaisen lain, joka tehdään, vaikutukset pitää arvioida, aivan niin kuin tässä alkoholilainsäädännössäkin vaikutukset on arvioitu.

Edustaja Räsänen puhuu aivan totta. Siellä on arvioitu, kuinka paljon tarvittaisiin poliisihenkilöitä. Ja olen tämän sanonut jo monta kertaa, tässäkin tilassa, että poliiseja tarvitaan lisää juuri tästäkin syystä, ja se on vain realismia.

Kun tehdään jotain lakia, vaikutukset pitää arvioida ja toimia sen mukaisesti.

Kysymyksen käsittely päättyi.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 40/2017 vp

Kyselytunti päättyi.